

SEÇMELİ KÜLTÜR VE MEDENİYETİMİZE YÖN VERENLER DERSİ 2.DÖNEM 2.SINAV İÇİN ÇALIŞMA SORULARI

1. Osmanlı hat sanatının kurucusu, okçuların şeyhi ünvanlarıyla tanınır, Reîsü'l - hattâtîn (Hattatların Reisi) olarak anılmaktadır.

Hakkında bilgi verilen ünlü Hattatımızın adı nedir? Yazınız.

C: Şeyh Hamdullah

2. Sultan II. Bayezid Amasya sancağında vali iken Şeyh Hamdullah'tan hat dersleri almıştır. Tahta çıktıktan sonra Şeyh Hamdullah'ı ailesiyle birlikte İstanbul'a davet etmiş ve sarayında çalışması için gerekli ortamı sağlamıştır.

Yukarıda ki metin dikkate alındığında, Osmanlı yöneticilerinin sanata ve sanatçıya karşı tutumları hakkında ne söylenebilir? Yazınız.

C: Osmanlı yöneticileri sanata önem vermişler ve sanatçıları desteklemişlerdir.

3. Şairlerin Sultanı ünvanı ile bilinen, Kanuni Sultan Süleyman için mersiye hazırlayan, XVI. yüzyılda yaşamış divan edebiyatı şairimizin adı nedir? Yazınız.

C: Bâkî

4. Natürmort çalışmaları ile ünlüdür. Çiçek, meyve ve sebzeleri gerçekçi bir şekilde tasvir etmiştir. 1873'te Sultanahmet'te açtığı sergi, Türk resim sanatında bir sanatçının kendi adına açtığı ilk resim sergisi olmuştur.

Hakkında bilgi verilen, ressamımızın adı nedir? Yazınız.

C: Şeker Ahmed Paşa

5. Sultaniyegâh, araban - kürdi, hicazbuselik, saba - buselik gibi makamları Türk müziğine kazandırmıştır. Tevşih, murabba, peşrev, semai gibi hemen her formda besteler yapmıştır.

Kültür ve medeniyetimize bu katkıları sağlayan sanatçımızın adı nedir? Yazınız.

C: Hamâmîzâde İsmail Dede Efendi

6. Namık Kemal tiyatro, edebiyat, tarih ve siyaset gibi birçok alanda eser kaleme almıştır.

Namık Kemal'in tiyatro alanındaki eserlerinden birini yazınız.

C: Vatan Yahut Silistre, Gülnihal, Akif Bey, Zavallı Çocuk ve Celaleddin Harzemşah adlı tiyatro eserleri vardır.

7. Yazdığı eserlerle toplumda millî duygu ve heyecanın artmasında, toplumun yeni fikir ve kavramlarla tanışmasında büyük bir rol oynamıştır. Bu sebeple kendisine “Vatan Şairi” denilmiştir. Millî ve İslami değerlerini koruyan yazar, Batılılaşma fikrini benimsemiştir. Gazete, roman ve tiyatro yazarlığı yanında Türk şiirine başta “vatan, hürriyet, millet” olmak üzere “hak, hukuk, adalet, eşitlik, kardeşlik” gibi yeni temalar ve yeni fikirler taşıyan şair olmuştur. Ayrıca sanatın toplum için yapılmasını, mutlaka topluma fayda sağlaması gerektiği fikrini savunmuştur. Fikirleri ve eserleriyle kültür tarihimizde derin izler bırakan yazar, Mustafa Kemal Atatürk'ün duygu ve düşünce yapısının şekillenmesinde etkili olmuştur.

Hakkında bilgi verilen yazarımızın adı nedir? Yazınız.

C: Namık Kemal

8. Türk edebiyatının ilk tarihî romanının adı ve bu romanın yazarı kimdir?

C: Namık Kemal “Cezmi”

9. Türk edebiyatının ilk edebî romanının adı ve bu romanın yazarı kimdir?

C: Namık Kemal “İntibah”

10. Eski Türklerde masal anlatıcılarına verilen isim, ozan anlamına gelen sözcük nedir? Yazınız.

C: baksı

11. halkın sevip saydığı, hikmetli sözler sahibi bilge bir ozandır. Devlet yönetimini ve töreyi bilen, halkın sorunlarına çözüm bulmaya çalışan, geleneksel bir eğitici, yol gösterici ve akıl hocasıdır. İşlediği konuları göçebe bozkır hayatının geleneklerinden almıştır. Hikâyelerinde gündelik hayatta kendine yer bulan doğum, evlenme ve ölüm geleneklerine yansımış özlü sözleri bulunmaktadır. Anlatımlarında müzik aletleri ve ezgiler kullanmıştır. Kopuzuyla insanları eğlendirirken bir yandan da sağlıklı bir toplum için insanlara mesajlar vermiştir. Türk dünyasının birleştirici özelliklerine sahip en önemli kişilerinden biri olarak bilinmektedir.

Hakkında bilgi verilen kişinin adı nedir? Yazınız.

C: Dede Korkut

12. Türk dünyasının ilk lügati (sözlük) olarak kabul edilen “Dîvânü Lugâti’t - Türk” isimli eseri yazmıştır. Türk toplumuyla ilgili çalışmalarından ötürü Türkoloji (Türklük) biliminin kurucusu kabul edilmektedir.

Yukarıda sayılan çalışmaları yapan kişinin adı nedir? Yazınız.

C: Kaşgarlı Mahmud

13. Asli görevi imamlık olmasına rağmen kâtiplik, müderrislik, kadılık ve mahkemelerde bilirkişilik yapmıştır. Hazır cevaplılığı, mizahi anlayışı, felsefi bakış açısı, basit ve sade anlatımı, eleştirel düşünmeyi teşvik etmesi gibi özellikleriyle tanınmıştır. Yaşadığı dönemin toplumsal sorunlarını nükteli bir şekilde dile getirerek halkın sesi olmuştur. Fıkralarının ana teması, doğruluk, dürüstlük, zekâ ve adalettir. Fıkralarında Anadolu insanının zekâ ve mizah anlayışını yansıtmaktadır. Güncelliğini günümüzde de koruyan fıkraları birçok dile çevrilmiştir. Türk dünyasının en ünlü mizah temsilcilerinden biri olarak kabul edilmektedir.

Hakkında bilgi verilen kişinin adı nedir? Yazınız.

C: Nasreddin Hoca

13. Nasreddin Hoca Fıkralarını Anlatma Geleneği; hangi tarihte Azerbaycan, Kazakistan, Kırgız Cumhuriyeti, Tacikistan, Türkiye, Türkmenistan ve Özbekistan adına UNESCO İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsili Listesi’ne kaydedilmiştir? Yazınız.

C: 2022

14. Rüyasında Hz. Peygamber’i görmenin heyecanı ve mahcubiyetiyle “Şefaat Ya Resulallah” diyecekken “Seyahat Ya Resulallah” dediğini ve bu sebepten seyahat etmeye başladığını dile getirmiştir. Seyahatleri yaklaşık 51 yıl sürmüştür. Osmanlı İmparatorluğu sınırları içerisindeki üç kıta, yedi iklim, on sekiz devlet ve yaklaşık yirmi beş milyon kilometre karelik bir coğrafyada dolaşarak hazırladığı Seyahatname adlı eseri Türk ve dünya kültürüne miras bırakmıştır. Eserlerinde gezdiği, gördüğü yerlerde konuşulan dillerle ilgili bilgiler vermiş; gezdiği yörenin konuşma biçimlerini, söz varlığını, nüktelerini, şarkılarını anlatmıştır. Osmanlı Devleti’nin yaptığı pek çok askerî sefere katılarak bu seferlerle ilgili çok değerli bilgiler vermiştir. Seyahatname ’de Türk kültürünü oluşturan dil, din, tarih, mimari, sanat, müzik, el sanatları, yiyecekler, spor, gelenek ve görenek gibi pek çok unsurla ilgili bilgilere ulaşmak da mümkündür. Ayrıca Seyahatname’de gezdiği yerlerin iklimi, coğrafi özellikleri, yetiştirilen tarım ürünleri, halkın sosyal ve ekonomik hayatıyla ilgili de çok değerli bilgiler vermiştir. Seyahatname, Osmanlı medeniyetini ve kültürel birikimini en iyi yansıtan kaynaklardan biridir.

yukarıda ki metinde Seyahatname adlı eser ile ilgili bazı bilgiler verilmiştir. Seyahatname adlı eseri yazan kimdir? adını ya zınız.

C: Evliya Çelebi

15. Klasik Türk müziğinin kurucusu sayılan Buhurizade Mustafa İtri, yeni beste tarzlarıyla melodik yapılar geliştirerek Türk musikisinin zenginliğini ortaya çıkarmıştır. Geleneksel Türk müziğinin en büyük bestekârlarından biri olan Buhurizade Mustafa İtri; Türk müziğine yeni form, yapı ve besteler kazandırarak Türk musikisinin zenginliğini artırmıştır. Bayram ve teravih namazları, mevlit merasimleri gibi dinî uygulamalarda “Salat - ı Ümmiye” okunmaktadır. Günümüzde en yaygın olarak söylenen Salat - ı Ümmiye’nin bestecisi Buhurizade Mustafa İtri’dir.

Hangi yıl UNESCO tarafından, Buhurizade Mustafa İtri Efendi’yi anma yılı olarak kabul edilmiştir? Yazınız.

C: 2012 yılı UNESCO tarafından Buhurizade Mustafa İtri Efendi’yi anma yılı olarak ilan edilmiştir.

16. 1 Ocak 2009 tarihinden itibaren tedavüle giren E9 Emisyon grubu kâğıt paraların arka yüzlerinde önemli bilim ve sanat insanların resimleri bulunmaktadır.

Buhurizade Mustafa İtri’nin resmi hangi paranın arka yüzeyinde yer almaktadır? yazınız.

C: Günümüzde 100 Türk lirasının arka yüzeyinde resmi bulunmaktadır.

Hepinize çalışmalarında kolaylık ve başarılar dilerim.

Sizler için hazırlayan S.B.Ö. Nuri KOÇAK